

ГЕТЕОВ *ФАУСТ* И РОМАНТИЗАМ; ГЕТЕОВ *ВИЛХЕЛМ МАЈСТЕР* И РОМАНТИЗАМ

Врста и ниво студија: основне академске, 5. и 6. семестар.

Називи предмета: „Гетеов *Фауст* и романтизам“ и „Гетеов *Вилхелм Мајстер* и романтизам“.

Наставник за теоријску наставу: ред. проф. др Миодраг Лома.

Асистент за практичну наставу: др Вук Петровић.

Број ЕСПБ: 3 бода по семестру.

Статус предмета: изборни предмет.

Циљ предмета је упознавање студената с односом Гетеових средишњих дела – *Фауста* и *Година учења Вилхелма Мајстера* – према образовном контексту просветитељства, немачког идеализма и романтизма, као и упућивање ученика у специфичну естетску и семантичку сложеност ових текстова, којом се они формално и идејно еманципују од детерминације контекстуалним утицајима саображавајући их својим духовним и изражајним потребама.

Исход предмета је у стицању херменеутичке способности да се појми естетско-идејна вредност поменутих Гетеових дела, као и њихова духовна релација према културном контексту Гетеовог доба.

Садржај предмета:

Предмет у 5. семестру „Гетеов *Фауст* и романтизам“ посвећен је тумачењу естетске изузетности Гетеове драмске обраде мита о доктору Фаусту, и то у односу према различитим низовима: према историји туђих обрада мита о Фаусту, према генези сопственог израза о Фаусту на чијем почетку стоји *Прафауст*, као и према општим духовноуметничким кретањима у немачком романтизму. Курс „Гетеов *Вилхелм Мајстер* и романтизам“ одвија се у 6. семестру и састоји се из анализе генезе Гетеовог образовног романа и Вилхелма Мајстера као књижевног јунака од његовог *Позоришног послања*, па преко његових *Година учења* до његових *Година путовања*. Такође ће се аналитичко-критички размотрити и однос између Гетеовог уобличења образовног романа и реакције коју оно изазива у потоњој романескној пракси немачког романтизма (код Новалиса, Ф. Шлегела и Хелдерлина).

Теоријска настава се заснива на разматрању књижевнотеоријске, естетичке, духовно- и културноисторијске позадине на којој настају поменута два темељно значајна Гетеова дела, а исходи у одређивању важности Гетеовог индивидуалног креативног утицаја на само духовно и опште културно образовање доба.

Практична настава се одвија кроз вежбе из анализе самих текстова *Фауста* и *Година учења Вилхелма Мајстера*.

Начин испитивања: Курс је подељен на два једносеместрална дела, након којих се полаже писмени испит (пише се есеј на једну од 3 понуђене теме). Испитне теме везане су за средишње текстове предмета: за *Фауста* у 5. семестру и *Године учења Вилхелма Мајстера* у 6. семестру.

Обавезна примарна литература

1. Јохан Волфганг фон Гете, *Фауст*, превео Бранимир Живојиновић, Издавачка књижарница Зорана Стојановића, Сремски Карловци, Нови Сад, 1999.
2. Ј. В. Гете, *Године учења Вилхелма Мајстера*, превела Вера Стојић, Издавачка књижарница Зорана Стојановића, Сремски Карловци, Нови Сад, 2003.

Секундарна литература

1. Михаил Бахтин, „Роман о васпитању и његов значај у историји реализма“, стр. 5–65, у: М. Бахтин, *Естетика језичког стваралаштва*, превела Мирјана Грбић, Издавачка књижарница Зорана Стојановића, Сремски Карловци, Нови Сад, 2013.
2. Штефан Ландолт, „Гетеов *Фауст*. Однос сцена *Полагање у гроб* и *Планински кланци* са црквеним учењем“, стр. 41–85, превео Драган Стојановић, у: *Источник, Часопис за веру и културу*, бр. 68, Друштво Источник, Београд, 2008.
3. Драган Стојановић, „Богородица у Гетеовом *Фаусту*“, стр. 86–144, у: *Источник, Часопис за веру и културу*, бр. 68, Друштво Источник, Београд, 2008.
4. Миодраг Лома, „Стојановићево читање *Фаустовог* и *Гетеовог*

- краја“, стр. 158–183, у: *Хелиотропна мисао, Рецепција стваралаштва Драгана Стојановића*, прир. Зорица Бечановић-Николић, Биљана Дојчиновић-Нешић и Јован Попов, Досије студио / Катедра за општу књижевност и теорију књижевности, Београд, 2011.
5. Вук Петровић, *Шарени одсјај: немачка романтична поезика симбола и Гетеов 'Фауст'*, Филолошки факултет, 2018.
  6. Јохен Шмит, „‘Католичка митологија’ и њена мистичка демитологизација у завршној сцени *Фауста II*“, стр. 15–40, превео Драган Стојановић, у: *Источник, Часопис за веру и културу*, бр. 68, Друштво Источник, Београд, 2008, стр. 15–40.
  7. Temat o obrazovnom romanu, str. 379–536, *Reč*, br. 60, 2000.
  8. Hans Robert Jaus, „Rasnova i Geteova *Ifigenija*“, str. 213–243, prevela Drinka Gojković, Nolit, Beograd, 1978.
  9. Đerđ Lukač, „*Godine učenja Vilhelma Majstera* kao pokušaj sinteze“, str. 110–121, *Teorija romana*, Veselin Masleša, Sarajevo, 1990.
  10. Fric Martini, „Gete“, str. 240–277, *Istorija nemačke književnosti*, preveli Vera Stojić i Branimir Živojinović, Nolit, Beograd, 1977.
  11. Fridrih Šlegel, „O Geteovom Majsteru“, str. 280–301, *Ironija ljubavi*, превео Dragan Stojanović, Zepter World Book, Beograd, 1999.

Додатна литература

1. Vilhelm Diltaj, „Gete i pesnička fantazija“, str. 139–210, *Doživljaj i pesništvo*, превео Saša Radojčić, Orpheus, Novi Sad, 2004.
2. J. V. Gete, *Prafaust*, превео Marko Višić, Unireks, Podgorica, 2008.
3. Đerđ Lukač, *Gete i njegovo doba*, prevela Marija Kon, Veselin Masleša, Sarajevo, 1956.
4. Fridrih Šiler, „O ljupkosti i dostojanstvu“, str. 67–91, *O lepom*, превео Strahinja Kostić, Book&Marso, Beograd, 2007.